

ВІДГУК

офіційного опонента

на дисертаційну роботу

ГОНАК ІВАННИ МИХАЙЛІВНИ

на тему:

«МАРКЕТИНГОВИЙ ВИМІР РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ»,

представленої на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

Актуальність теми дослідження. Туризм у багатьох країнах світу, зокрема і в Україні є ефективним і перспективним видом діяльності, яка належить до галузі невиробничої сфери господарського комплексу України. Туризм, з одного боку, підвищує ділову активність, розширюючи при цьому виробництво товарів і послуг у результаті збільшення платоспроможного попиту; сприяє диверсифікації економіки та прискорює розвиток її суміжних галузей; стимулює інвестиційні вкладення; активізує міжнародну діяльність. З іншої сторони, він забезпечує створення додаткових робочих місць і зайнятості населення, що в свою чергу впливає на зростання їх доходів і підвищення рівня добробуту нації.

Активна інтеграція України та її регіонів у світове господарство визначає перетворення туристичної галузі на важливу детермінанту соціально-економічного розвитку нашої країни. Успішному функціонуванню туристичної індустрії в регіонах сприяє ефективна система організації її діяльності, заснована на використанні комплексного підходу до вирішення проблем організації регіонального ринку туристичних послуг. У системі регіонального туризму тісно переплетені інтереси економіки та культури, безпеки та міжнародних відносин, екології та зайнятості населення, готельного бізнесу і транспортних організацій. Розвиток туризму має велике значення як для держави в цілому, так і для окремо взятої територіальної одиниці зокрема.

Однак, разом з тим, темпи свого незначного, в порівнянні з іншими країнами, розвитку позиціонує Україну на низько рейтингових позиціях світового туристичного ринку. Поряд з такими головними причинами, як недосконале нормативно-правове поле, незадовільна протекціоністська та неефективна фіскальна політика держави, недостатня розбудова туристичної інфраструктури, а також відсутність чітких стратегічних орієнтирів розвитку є неналежне, а подекуди відсутність використання маркетингового інструментарію в туристичній діяльності. Вся ця сукупність негативних факторів лежить в основі неналежного виконання розроблених комплексних програм розвитку ринку туристичних послуг, обмеженого та неефективного використання туристичного потенціалу України.

Вищезазначене, а особливо питання маркетингового виміру регіонального туристичного продукту обумовлює актуальність обраної теми дисертаційного дослідження Гонак І.М. Підвищує актуальність і значимість дослідження автора та безпосередній зв'язок (співавторство) з комплексною темою кафедри економічної кібернетики ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» «Моделювання процесів управління в соціально-економічних системах» (номер державної реєстрації 0113U005083). У рамках даної теми здобувачем розроблено теоретико-методичний підхід до маркетингового виміру регіонального туристичного продукту з урахуванням інвестиційної привабливості місцевих туристичних ресурсів, а результати дослідження заслуговують на увагу та подальше використання в практичній і науково-дослідній роботі.

Ступінь обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій. Подана на розгляд дисертаційна робота Гонак І.М. привертає увагу глибиною дослідження даної проблеми та є завершеним результатом розробки комплексної методики підвищення ефективності управління регіональним туристичним простором і туристичними продуктами, сформованими на основі наявних регіональних ресурсних можливостей. Адекватна сучасним запитам туристичного сектору постановка задач та обрання відповідних методів їх

вирішення дозволили отримати значимі як з точки зору науки, так і з точки зору практики результати. Отримані дисертантом результати дослідження ґрунтуються на вивченні передової світової та вітчизняної практики управління розвитком регіонів з розвинутою рекреаційною базою, а також на проведенню комплексному аналізі поточного стану справ у маркетинговому позиціонуванні конкурентних туристичних переваг регіону на національному та міжнародному ринку туристичних послуг.

Головні аспекти, які виносяться на захист, було отримано завдяки своєчасному використанню можливостей економіко-математичного та економіко-статистичного моделювання, методів економічного та системного аналізу. Зокрема, основні теоретичні та практичні результати дослідження було отримано здобувачем завдяки використанню методів дефініційного аналізу, порівняльного динамічного, структурного економічного і статистичного аналізу, таксономії, стратегічного аналізу, методів експертного аналізу, сценарного моделювання та нейромережевого прогнозування.

Достовірність та об'єктивність отриманих результатів підтверджується публікаціями в наукових фахових і зарубіжних виданнях, апробацією на наукових конференціях, а також впровадженням основних результатів дослідження в роботу туристичних фірм і навчальний процес.

Ознайомлення з представленою дисертаційною роботою та її авторефератом дає можливість констатувати логічну побудову наукового дослідження, поставлені завдання безпосередньо пов'язані з обраною темою та повною мірою відповідають науковим положенням, які виносяться дисертантом на захист кандидатської роботи. Сформовані теоретичні положення є належним чином обґрунтованими, чітко визначено мету, предмет, об'єкт і завдання дослідження. Сформульовані дисертантом висновки та рекомендації базуються на комплексному теоретичному узагальненні наукових розробок.

Стиль викладення дисертації та автореферату. Матеріали дисертації та автореферату, які подано до розгляду, викладені в логічній послідовності. Назва дисертації повністю відповідає її змісту. Для викладу суті проведених

досліджень характерним є науковий стиль з акцентуванням уваги на основних результатах і методах їх отримання. В дисертації аргументовано розкрито усі положення та результати, що характеризують наукову новизну та виносяться автором на захист.

Дисертація та автореферат викладені та оформлені з дотриманням вимог, що висуваються до кандидатських дисертацій та авторефератів дисертацій.

Відповідність автореферату змісту дисертації. В авторефераті належним чином відображені зміст дисертації та її основні висновки. Проведений аналіз матеріалу, викладеного в авторефераті дисертації дає підстави стверджувати, що в ньому належним чином розкрито основні результати, отримані в процесі досліджень, ступінь новизни розробок і висновки. За структурою та змістовим наповненням автореферат відповідає вимогам, які ставляться МОН України до публікацій такого типу. Зміст автореферату та основні положення дисертації є ідентичними.

Оцінка публікацій. Основний зміст роботи опубліковано у 14 друкованих наукових працях загальним обсягом 4,42 друк, арк., з них особисто автора 4,05 друк, арк., серед яких: 2 - в зарубіжних виданнях і виданнях, віднесених до міжнародних наукометричних баз, 5-у наукових фахових виданнях та 7 - публікації за матеріалами конференцій.

Результати проведених досліджень доповідались на 7 науково-практичних конференціях і матеріали опубліковані в їх збірниках.

Кількість наукових статей та їх обсяг відповідають вимогам, які стосуються основного змісту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

Відповідність дисертації встановленим вимогам. За своєю структурою, обсягом та оформленням дисертація відповідає вимогам, які встановлені до кандидатських дисертацій.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 197 найменувань на 19 стор., 3 додатків на 3 стор.

Основний зміст дисертації викладено на 172 стор. 24 таблиці, з них 6 на 6 повних сторінках, 18 рисунків, з них 1 на 1 повній сторінці

Теоретичне та практичне значення результатів роботи. Теоретична цінність результатів досліджень полягає в тому, що окремі положення дисертації доведені здобувачем до конкретних пропозицій щодо удосконалення існуючих підходів до формування та позиціонування регіонального туристичного продукту та ефективної організації маркетингу рекреаційних ресурсів України в цілому та Івано-Франківської області зокрема.

Результати досліджень Гонак І.М. знайшли своє практичне застосування в роботі в Департаменті міжнародного співробітництва, євроінтеграції та розвитку туристичної інфраструктури Івано-Франківської ОДА (довідка №478/051/48/2-15 від 05.06.2015 р.), в практичній діяльності ТОВ «Кумпель- Тур» (довідка № 17 від 23.01.2015 р.). Крім того, теоретичні напрацювання та науково-методичні підходи, досліджені та розроблені в рамках проведених досліджень здобувача, використовуються в навчальному процесі Прикарпатського інституту імені Михайла Грушевського Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад» «Міжрегіональної Академії управління персоналом» при викладанні навчальних дисциплін «Маркетинг в туризмі», «Менеджмент туристичної діяльності», «Організація підприємницької діяльності в туризмі», «Організація сфери туристських послуг» (довідка №14/53/1 від 22.04.2015 р.).

Запропоновані у дисертації моделі за умови їх подальшого розвитку та удосконалення з урахуванням, в тому числі зауважень і пропозицій, зроблених у даному відгуку, можна визнати такими, які є придатними для використання в практиці регулювання розвитку регіонального ринку туристичних послуг. Розроблені автором науково-методичні підходи дають можливість якісно, по новому підійти до вирішення задачі формування маркетингових стратегій розвитку регіональних туристичних продуктів з урахування передісторії та наявного потенціалу туристичного простору.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Не применшуючи

ваги та беззаперечної значимості отриманих позитивних результатів, треба відмітити наступні зауваження та дискусійні питання.

1. Висвітлюючи власне бачення системного трактування туризму (п. 1.3 дисертації), здобувачу слід ідентифікувати системоутворюючі фактори та визначити їх природу. Такий підхід дозволить краще усвідомити систему регіонального туристичного простору, точніше ідентифікувати її структуру та зрозуміти суть процесів, які відбуваються.

2. Недостатньо уваги здобувача приділено інституціональним факторам формування туристичного продукту (п. 2.1 дисертації), вплив яких на організацію саме туристичного простору та створення туристичного продукту є визначальним.

3. Здобувач приділяє значну увагу теоретичним аспектам побудови та аналізу дерева рішень (с. 99-103). Виклад теоретичного матеріалу варто доповнити практичною стороною та імплементацією теоретичних розробок у практику аналізу маркетингової активності та туристичної привабливості ринку.

4. Потребує уточнення підхід автора щодо формування вагових коефіцієнтів показників сфери туристичної привабливості і привабливості для інвесторів (с. 109).

5. Доцільно було би відобразити результати верифікації прогнозів рейтингів туристичної та інвестиційної привабливості (с. 144-145).

Висновок по дисертації. Дисертація Гонак І.М. «Маркетинговий вимір регіонального туристичного продукту» є завершеною науковою працею, присвяченою вирішенню актуальної на сьогоднішній день наукової та практичної задачі – розробці науково-методичних засад та інструментальних засобів формування та розвитку регіонального туристичного продукту з урахуванням маркетингової активності та інвестиційної привабливості регіонального ринку туристичних послуг. Відмічені в даному відзиві зауваження та дискусійні положення суттєво не знижують загальної позитивної оцінки роботи, яка представлена до захисту.

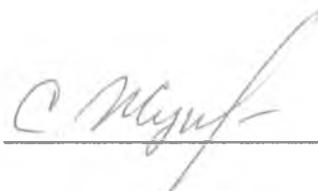
На підставі проведеного вивчення дисертації, зважаючи на актуальність і важливість розглянутих питань, наукової новизни, результатів практичного впровадження, вважаю, що подана до захисту дисертація Гонак Іванни Михайлівни відповідає вимогам «Порядку присудження наукових ступенів та присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» № 567 від 24 липня 2013 р. щодо кандидатських дисертацій, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

Офіційний опонент:

к.е.н., с.н.с., доц.

доцент кафедри туризму

ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»

Жуков Святослав Августович

Підпис С.А. Жукова засвідчую
вчений секретар ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»

О.О. Мельник

0302-1/524
17 12 15